

JETEL LUČNÍ (DIPLOIDNÍ)

BONUS GARANT RESPECT

ODRŮDY
EVROPSKÉHO
FORMÁTU

Bonus

Odrůda žádaná nejen v zahraničí

První místo na Listině doporučených odrůd ve Švýcarsku v cyklu 2011 až 2013 a třetí místo v cyklu 2016 až 2018.

V obou cyklech byl BONUS hodnocen jako odrůda působící nejlepším celkovým dojmem.

Odrůda je na Seznamu doporučených odrůd v ČR.

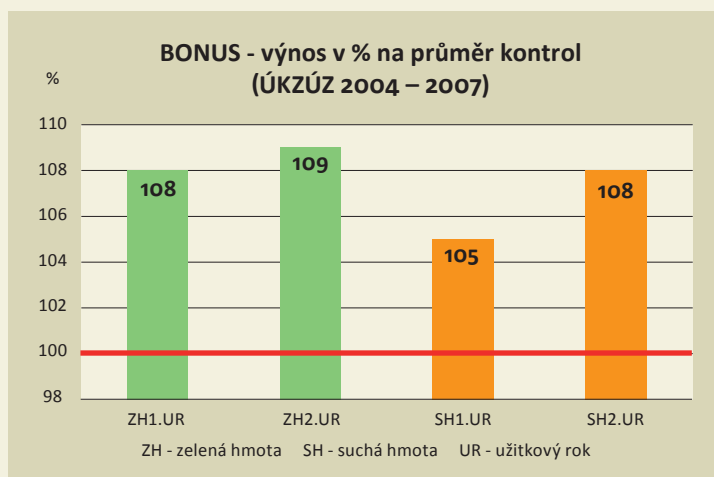
První místo na množitelských plochách jetele lučního v České republice. Raná až středně raná odrůda.

Velmi dobrý zdravotní stav: BONUS je dle výsledků ÚKZÚZ středně odolný až odolný proti napadení bílou hnilobou (rakovinou) jetele.

Velmi dobrá vytrvalost do druhého užitkového roku (tedy třetího roku vegetace).

Výnosy zelené i suché hmoty v prvním a druhém užitkovém roce jsou vysoké: 108 % až 109 % nad průměr kontrol v oficiálních zkouškách v ČR.

Zkušenosti z množitelské praxe ukazují, že Bonus je semenářsky vysoce výkonná odrůda.

Garant

Sázka na jistotu

Vítěz švýcarského cyklu 2016 až 2018, kde se kromě vynikajícího výnosu umístil na prvním místě v konkurenceschopnosti, vytrvalosti, mrazuvzdornosti a odolnosti chorobám.

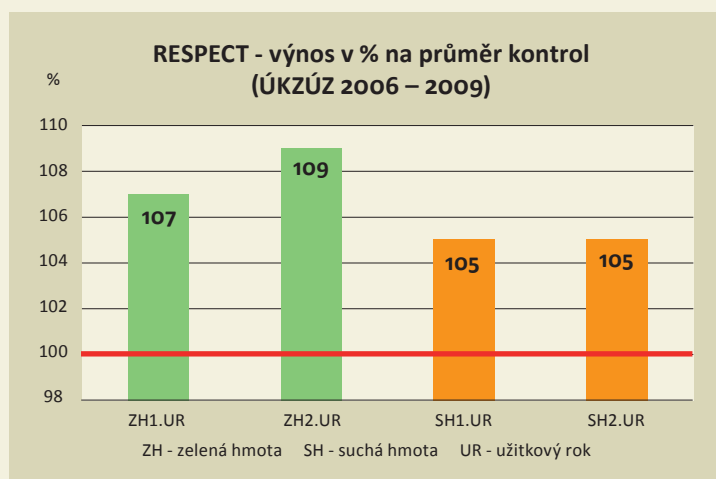
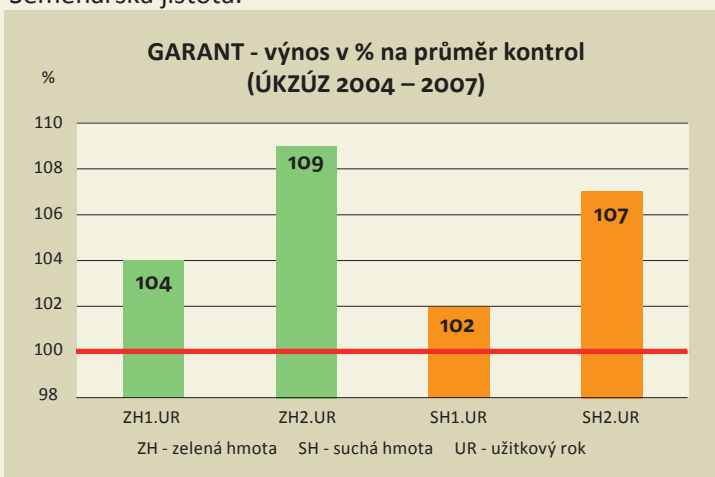
GARANT byl již předtím zařazen na Listině doporučených odrůd ve Švýcarsku a to na základě úspěšného absolvování zkoušek 2011 až 2013.

Odrůda exceluje zejména v letech s tuhou zimou (vysoká mrazuvzdornost) a v letech s masivním rozvojem kořenových chorob. Raná až středně raná odrůda.

Vysoká rychlost jarního růstu, velmi dobré obrůstání po sečích.

Vynikající zdravotní stav: dle výsledků ÚKZÚZ nejvyšší odolnost ze současně zkoušeného sortimentu ke komplexu mykóz odumírání kořenů, ke spále, padlí a virózám. **GARANT je potomstvem rostliny rezistentní bílé hnilobě (rakovině jetele – Sclerotinia trifoliorum).**

Velmi dobrá vytrvalost. Výnosy zelené i suché hmoty v prvním i druhém užitkovém roce jsou vysoké: až 109 % nad průměr kontrol v oficiálních zkouškách v ČR. Semenářská jistota.

Respect

Výkonný

Nejlepší z nově testovaných odrůd ve švýcarském cyklu 2016 až 2018: celkově druhé místo za odrůdou GARANT. Raná až středně raná odrůda registrovaná v roce 2010. **Celkově velmi vyvážený zdravotní stav.** RESPECT je dle výsledků ÚKZÚZ středně odolný až odolný proti komplexu viróz a v porovnání s kontrolními odrůdami vykazuje zlepšenou odolnost ke komplexu listových skvrnitostí. Vysoká vytrvalost do druhého užitkového roku (tedy třetího roku vegetace). **Respect je výkonná odrůda: výnosy zelené i suché hmoty v obou užitkových letech jsou vysoké, až 109 % nad průměr kontrol v pokusech ÚKZÚZ.**

BONUS, GARANT, RESPECT

ODRŮDY EVROPSKÉHO FORMÁTU

BONUS, GARANT, RESPECT, tyto tři odrůdy obsadily první tři místa v prestižních švýcarských zkouškách a byly tak zařazeny na Listinu doporučených odrůd ve Švýcarsku, konaných v letech 2016 až 2018, a jsou zde tedy zapsány s nejlepším indexem. Švýcarsko je jediným místem v Evropě, kde se cyklicky scházejí nejlepší a nejnovější odrůdy pícnin, aby se pokusily propracovat na místní Listinu doporučených odrůd. Zkoušky pořádá státní instituce AGROSCOPE (www.agroscope.ch) v různých cyklech. Poslední cyklus jetele lučního proběhl v letech 2016 až 2018. Další cyklus je naplánován na rok 2023 až 2025. Každá přihlašující firma má možnost zařadit do pokusů 2 materiály zdarma, třetí a další za úplatu – i proto je účast tak velká a konkurence široká. Jen několik nejlepších odrůd je následně doporučených a jen ty jsou ve Švýcarsku a následně v Evropě pěstovány a míchány do směsí. Výsledkům je věnována poté značná pozornost v celé Evropě. Nejnovějšího cyklu uskutečněného v letech 2016 až 2018 se v kategorii jetel luční diploidní zúčastnilo celkem 23 odrůd z celé Evropy. SELGEN přihlásil tři odrůdy – BONUS, GARANT, RESPECT, které jednoznačně dominovaly a zvítězily v celé evropské konkurenci. Údaje jsou zpracovány do konečného indexu, přičemž některé důležité znaky (například výnos) mají dvojnásobnou důležitost.

POUZE 10 ODRŮD

S NEJNIŽŠÍM INDEXEM

JE ZAPSÁNO NA LISTINU DOPORUČENÝCH ODRŮD.

Průměrný index kontrolních odrůd
zapsaných na Listině před cyklem
2016 až 2018 = **4,49**

Jetel luční (diploidní)

– výsledky SDO švýcarského cyklu 2016 až 2018

Pořadí nejlepších deseti odrůd včetně výsledného indexu

Čím nižší index, tím je odrůda lepší.

Pořadí	Název odrůdy	Výnos	Rychlost počátečního vývoje	Konkurenceschopnost	Vytrvalost	Zimovzdornost	Odolnost antraknóze	Odolnost listovým chorobám	Celkový index
1.	GARANT	5,0	3,1	4,3	5,0	3,5	2,3	2,5	3,61
2.	RESPECT	5,1	3,3	4,8	5,6	3,7	2,6	2,6	3,84
3.	BONUS	5,7	3,2	4,8	5,2	3,7	2,6	2,6	3,89
4.	GANYMED	5,0	3,7	4,4	5,5	3,9	2,9	3,0	3,94
5.	SLM 3.274	5,6	3,1	4,4	6,2	3,9	3,4	2,3	4,10
6.	AVISTO	6,0	4,0	5,0	5,6	4,3	2,8	1,5	4,10
7.	REGENT	5,6	2,9	4,9	5,9	3,9	3,5	2,8	4,17
8.	HARMONIE	5,6	3,7	5,0	5,7	4,3	3,1	3,0	4,22
9.	ELARA	5,9	4,0	4,8	5,6	4,5	2,9	2,9	4,24
10.	TREVVIO	6,3	2,8	4,9	6,7	4,0	3,8	3,5	4,49

hodnocení: 1 = velmi vysoké, velmi dobré • 9 = velmi nízké, velmi špatné

* detailní výsledky na www.agroscope.ch

PRVNÍ ROK VEGETACE – ROK ZÁSEVU

Předplodina a pozemek

Nejčastější předplodinou jsou obilniny. Nevhodné jsou pozemky vysušené nebo s nebezpečím reziduálního působení herbicidů. Jetel luční zařazujeme po sobě nebo jiných leguminózách nejdříve za 4 roky. Při umístění množitelských porostů diploidních odrůd je třeba dodržet prostorové izolační vzdálenosti od jiných odrůd diploidních a hlavně pak tetraploidních.

Hnojení

Jetel luční není vhodné hnojit dusíkem, jehož potřebu plně vykrývá symbiotickou fixací. Základní hnojení fosforem a draslíkem provádíme zásobně nebo před výsevem. Optimální pH je 6, při jeho poklesu vápníme k předplodině.

Setí

Jetel luční vyséváme buď na jaře v době setí jarních obilnin (v čisté kultuře nebo do krycích plodin) nebo v letním období po sklizni raných předplodin a to v čisté kultuře. Jarní výsev doporučujeme příliš neuspěchat, protože vzcházející rostliny mohou být vážně poškozeny časně jarními mrazy. Letní výsevy jsou v sušších oblastech dosti rizikové z důvodu možnosti špatného vzejití.

Doporučení k výsevu

hloubka setí: přibližně 1cm

průměrná HTS: 2 g

průměrná klíčivost: 80 %

průměrná HMKS (při čistotě 100 %): 2,5 kg

výsev v čisté kultuře: 6 MKS/ha = 15 kg/ha

letní výsev (vždy v čisté kultuře): 8MKS/ha = 20 kg/ha

podsev (výsev krycí plodiny snížit o 1/3 až 1/2 oproti normálu):

- podsev do obilnin a luskovin sklizených na senáž: 7 MKS/ha = 17 kg/ha

- podsev do obilnin sklizených na zrno (rizikové): 8 MKS/ha = 20 kg/ha

Ošetřování porostů v průběhu vegetace

V roce založení je nutné věnovat pozornost včasnému úklidu posklizňových zbytků eventuální krycí plodiny a provedení poslední seče tak, aby jetel vstupoval do zimy obrostlý přízemní růžicí listů. V prvním roce vegetace by jetel neměl plně zakvést – dochází k jeho oslabení. Ochranu porostů proti plevelům provádíme aktuálně registrovanými přípravky na ochranu rostlin. Při prvním herbicidním postřiku by měl mít jetel alespoň tři trojlístky. V porostech založených v čisté kultuře se osvědčilo včasné provedení první (odplevelující) seče. Častým škůdcem jetelovin je hraboš polní. Jedním ze způsobů boje s nimi je podzimní instalace berliček k podpoře predátorů. Při přemnožení je nezbytné využít nástrahové přípravky vkládané do nor. Vážným problémem je takzvané vyzimování jetele. Vedle mrazu a houbových chorob způsobujících kořenové a krčkové hniloby (hlavně Fusarium), je další příčinou bílá hniloba (rakovina jetele) – Sclerotinia trifoliorum. V agrotechnických opatřeních dbáme na to, aby porost přezimoval s přízemní růžicí listů a pozemek byl dobře zbaven posklizňových zbytků.

DRUHÝ ROK VEGETACE

Agrotechnická opatření

Jetel luční sklízíme na semeno ve druhém roce vegetace z druhé (semenné) seče. Na jaře je vhodné porost přihnojit kombinovaným P, K hnojivem. Z mikroprvků reagují semenářské porosty dobře na dodání bóru a molybdenu. Zaplevelenost je závažným problémem uznávaných množitelských porostů.

Pokud je nutné herbicidní ošetření, dáváme přednost tomuto zákroku již na jaře (v první seči).

Herbicidní postřik ve druhé (semenné seči) je dosti rizikový z hlediska poškození porostu v často horkém a suchém počasí. Vedle kokotice věnujeme v semenářských porostech zvýšenou pozornost též obtížně čisitelným plevelům, jako jsou šťovíky. Jednou z možností jejich likvidace je bodová aplikace herbicidu knotovými aplikátory.

Dostatečná hustota porostu pro zabezpečení dobrého výnosu semene a pro potlačení plevelů je 100 až 150 rostlin na 1m².

U množitelských porostů je důležité správné stanovení termínu první seče. Ta má být provedena tak, aby plné kvetení semenné seče bylo v období s maximálním slunečním svitem a tedy s maximálním výskytem přirozených opylovačů – to je v našich podmínkách období kolem 15. července. Znamená to sklizeň první seče diploidních odrůd v termínu přibližně 3. až 5. června.

Velmi závažným škůdcem semenářských porostů jsou nosatčici rodu Apion, kteří škodí v hlávkách a dokáží podstatně snížit výnos zrna. Preventivně tedy doporučujeme provést insekticidní postřik před počátkem květu semenné seče a to některým z registrovaných přípravků.

Jetel luční je výhradně cizosprašný, závislý na opylovací činnosti hmyzu. Je opylován hlavně čmeláky a včelami. Vhodné je tedy přisunout ke kvetoucím porostům včelstva.

Sklizeň semene

V našich podmínkách se nejvíce osvědčila přímá sklizeň semenných porostů s uplatněním desikace. Správné stanovení termínu desikace je velmi důležité. Předčasná desikace způsobí zaschnutí nedozrálých semen, opožděná desikace vede k rozpadu přezrálých hlávek.

Od roku 2020 platí zákaz používání chemických přípravků s účinnou látkou diquat (například Reglone).

Přichází tedy období testování nových látek vhodných k desikaci nejen jetelovin. Při desikaci je vhodné přidání smáčedla, které zvyšuje účinnost použitého přípravku.

Po výmlatu kombajnem je důležité osivo předčistit a provzdušnit ventilací, aby se dostalo pod normou stanovenou vlhkost 12 %.

